

[Holm.]

glædede os ved her i landet, eksisterer ikke mere. Siden første verdenskrig har det jo været usikkerhed, som prægede tiden. Vi har af og til haft lidt svært ved at få øje på vanskelighederne, men de var der jo alligevel, og ingensinde har usikkerheden vel været større, end den er i dag. Men vores sans for realiteterne er skærpet ved de prøvelser, vi har gennemgået. Og der er en grund mere til at støtte det forslag, her foreligger; det er den kendsgerning, at udviklingen nu foregår i et tempo, vi ikke tidligere har kendt mage til. I disse to omstændigheder, usikkerheden og udviklingens hurtige tempo, er der efter vor mening grundlag nok for en kritisk undersøgelse af straffelovens kapitler 12—15. Det er allerede nævnt af den ærede ordfører for forslagsstillerne (Ole Bjørn Kraft), at forslaget til beslutning er bygget på disse bestemmelser i straffeloven, og det viser jo også ordvalget, men mon der ikke også skulle være anledning til at inddrage enkelte andre lovbestemmelser under undersøgelsen. Jeg kan ikke sige det på forhånd, men jeg vil anse det for nyttigt. Måske kunne jeg her nævne fremmedloven. Navnlig kunne der være grund til det, hvis vi ikke har lov til at betragte den tyske besættelse som et isoleret foretagende. Men hvad der skal undersøges, vil jo ganske naturligt give sig af sig selv, hvis vi først har et sådant udvalg. Jeg mener ikke, at ordvalget i forslaget til beslutning i og for sig udelukker, at man kan udvide undersøgelsens omfang; der er jo ikke der henvist til straffelovens kapitler 12—15, selvom ordene er taget fra straffeloven — det er overskrifterne på de pågældende kapitler. Også andre ting end de forhold, der netop tænkes på i straffeloven, kan jo bringes indenfor den ramme, som er nævnt i forslaget.

Der er altså, som forholdene ligger, i og for sig intet påfaldende i det foreliggende forslag til beslutning; man kan måske bedst karakterisere det som opportunt. Det er jo snart længe siden, straffeloven blev ændret, straffeloven af 1930, som fik en hovedændring ved lov nr. 87 af 15. marts 1939, skønt den byggede på et meget omfangsrigt kommissionsarbejde. En del af ændringerne, der blev foretaget i 1939 — jeg henviser herved til rigsdagstidende, landstingets forhandlinger 1938—39, sp. 317 og sp. 319—23 —, begrundedes med en henvisning til den politiske udvikling i Europa i de senere år. Forholdene i Europa er stadig uafklarede, skønt der nu er gået

mere end 3½ år, siden våbenstilstanden indtrådte. Nationalsocialismen fremelskede metoder, overfor hvilke det var åbenbart, som også nævnt af den ærede ordfører for forslagsstillerne og endvidere af den højtærede justitsminister, at vi savnede tilstrækkeligt værn i den gældende lovgivning, og derfor kom jo de nøksom bekendte lapperier bagefter, da skaden var sket, med tilbagevirkende kraft, men det er fremhævet tit og ofte, at det kun var en nødhjælp, og at den ikke kan anbefales til efterfølgelse.

Samtidig med at de pågældende lovbestemmelser føres à jour, må der imidlertid også udfoldes bestræbelser for at skabe andre kauteler mod den usikkerhed og tvivl, som i betydeligt omfang prægede befolkningens opfattelse og vurdering af myndighedernes stilling under en del af den tyske besættelse. Den bør ikke få lejlighed til at gentage sig. Der må, om jeg så må sige, skabes et beredskab af tillid, tro og sammenhold, som kan bære os oppe under al modgang og hindre frafald i hjemmefrontens rækker. Parallelt løbende med den udvikling og udbygning af vor forsvarsordning, som jo kommer, må der bibringes befolkningen en sådan indstilling overfor angreb på vort fredelige samfund, at eventuelle urostiftere og overfaldsmænd vanskelig opnår nogen støtte hos landets egne børn, thi ellers er jeg ræd for, at selv nok så friske og nok så omhyggeligt udarbejdede lovbestemmelser vil vise sig at være ganske utilstrækkelige.

Af hvad jeg nu har sagt fremgår, at den foreslåede revision af lovbestemmelserne vedrørende vor demokratiske selvstændighed, og hvad dertil hører, efter min mening må opfattes således, at den ikke tager sigte til nogen bestemt side. Den er båret frem af en vis ængstelse, en usikkerhedsfølelse, og er rettet mod enhver, som forbyder sig mod statens selvstændighed og sikkerhed, statsforfatningen, den offentlige myndighed o. s. v., som nævnt i lovforslaget, og det er ligegyldigt, fra hvilken kant angrebet kommer. Jeg havde en anelse om det i forvejen, men nu er jeg gjort bekendt med, at justitsministeriet har nedsat et embedsmandsudvalg den 9. april 1948 til at arbejde med de problemer, der i virkeligheden ligger bag det her behandlede forslag, altså en opgave, der går ud på at indarbejde de af besættelsestiden affødte værneparagraffer i straffeloven. Det her foreliggende forslag går jo, hvis min opfattelse skulle vinde tilslutning, lidt videre, men er ikke i modstrid med det arbejde, der udføres af